

PRESSMEDDELANDE

Lund

13 december 2023

EU-PROJEKT VISAR ATT VÄLFÄRDSPOLITIK ÄR AVGÖRANDE FÖR ATT MINSKA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

Koldioxidutsläppen behöver reduceras kraftigt för att uppnå det 1,5-gradersmål som fastställdes i Parisavtalet. För EU betyder detta att minska hushållens koldioxidavtryck från 2015 med nästan 70 % till 2030 och över 90 % till 2050.

Ett bredare socialt sammanhang är dock nödvändigt för klimatpolitiken och avgörande för att uppnå minskad klimatpåverkan, något som beslutsfattare ofta glömmer bort. Projektet EU 1.5° Lifestyles har med hjälp av grundliga litteraturstudier och expert-Delphis identifierat sex välfärdspolitiska åtgärder som kan stödja hållbarhetsomställningen och minska koldioxidutsläppen:

- Arbetstidsförkortning
- Jobbgarantier
- Inkomsttak
- Universella bastjänster
- Renoveringsprogram för energieffektiva byggnader
- Gratis kollektivtrafik

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101003880.

Dessa politiska åtgärder faller inom två huvudsakliga fokusområden: **arbetsmarknadspolicyer** och **offentliga tjänster**. Bland dessa framstår arbetstidsförkortning och universella bastjänster som särskilt intressanta lösningar för att främja social integration och samtidigt minska utsläppen, i expert-Delphis som hölls i Lettland, Spanien, Sverige, Tyskland och Ungern.

Arbetstidsförkortning är ett möjligt verktyg för att minska arbetslösheten och öka det sociala välbefinnandet. Det finns bevis för att policyer för arbetstidsförkortning har positiva miljöeffekter genom att bryta cykeln av arbete för inkomst åt konsumtion. Dessa policyer förväntas också vara effektiva när det gäller att minska koldioxidutsläppen, i den mån de leder till minskade inkomster för höginkomsttagare och minskade utgifter för kläder, mindre bostadsytor och begränsning av bil- och flygresor. Arbetstidsförkortning kan också leda till en bättre balans mellan arbete och privatliv och frigöra tid för personlig utveckling, familjeomsorg eller frivilligarbete.

Universella bastjänster är ett instrument för att tillgodose grundläggande behov för alla och samtidigt förbättra effektiviteten i konsumtions- och försörjningssystemen. I dag är grundläggande tjänster som livsmedel, bostäder och hälsovård ojämnt fördelade och vissa delar av befolkningen har otillräcklig tillgång till dem. Tillvägagångssätten för universella bastjänster innebär att en tillräcklig nivå av tillgång till dessa tjänster för alla skulle tillhandahållas av offentliga institutioner utan kostnad. Det är viktigt att notera att de kollektiva former av tillhandahållande som i allmänhet förknippas med universella bastjänster också medför viktiga fördelar för miljön. Till exempel kan gratis kollektivtrafik leda till minskade koldioxidutsläpp genom minskad privatbilism. På samma sätt kan en ökad tillgång till energieffektiva allmännyttiga bostäder leda till ett minskat koldioxidavtryck för de boende och samhället.

VARFÖR VÄLFÄRDSPOLITIK BEHÖVS FÖR ATT DRIVA PÅ KLIMATÅTGÄRDerna

"Arbetstidsförkortning och universella bastjänster har verklig potential att samtidigt förbättra social rättvisa och framtidens klimat, något som brådskande behövs i tider av social polarisering och ekologisk kris." (Prof. Doris Fuchs, direktör, forskningsinstitutet för hållbarhet - Helmholtz Centre Potsdam (RIFS) och universitetet i Münster)

"För att förverkliga 1,5° livsstilar är det absolut nödvändigt att ta itu med klimatojämlighet, vilket kräver integrering av klimat- och välfärdspolitik för effektiv klimatbegränsning. EU-projektet 1.5° Lifestyles har pekat ut viktiga välfärdspolitiska åtgärder som arbetstidsförkortning och universella bastjänster som kraftfulla instrument som inte bara förbättrar den sociala integrationen utan också är viktiga drivkrafter för utsläppsminskningar. Detta kommer att bidra till en sömlös samordning av samhällets välbefinnande till klimatåtgärder." (Dr. Janis Brizga, ordförande, NGO Green Liberty)

"En rättvis fördelning av den återstående globala koldioxidbudgeten är den enda hållbara lösningen för en framtid där välbefinnande uppnås för alla. Väl utformad välfärdspolitik är grundläggande för att uppnå klimatmålen och samtidigt begränsa sociala spänningar." (Dr. Luca Coscieme, programledare för hållbara livsstilar, Hot or Cool Institute)

KONTAKT

Project Lead: Prof. Doris Fuchs, Project Coordinator EU1.5° Lifestyles, Research Institute for Sustainability - Helmholtz Centre Potsdam (RIFS) & University of Münster:
doris.fuchs@rifs-potsdam.de, Phone: +49 17652231089

Welfare & Climate Delphi Workshops Lead: Dr. Janis Briszga, Head of the Board, Green Liberty: janis@zalabriviba.lv, Phone: +371 29118112

Policy Brief Coordinator: Dr. Luca Coscieme, Programme Lead Sustainable Lifestyles, Hot or Cool Institute: l.coscieme@hotorcool.org, Phone: +49 1521 8950660

YTTERLIGARE INFORMATION OM PROJEKTET

Projektets syfte är att stödja integreringen av koldioxid snåla livsstilar i linje med det ambitiösa klimatmålet på 1,5°C och att underlätta de omvandlingar som eftersträvas i Parisavtalet och EU:s Green Deal. För detta ändamål utvecklar projektet vägledning för beslutsfattare, intressenter och individer baserat på vetenskapliga bevis på hur livsstilsval påverkar individuella koldioxidavtryck, och hur politiska, ekonomiska och sociala sammanhang möjliggör eller begränsar övergångar till hållbara livsstilsalternativ.

Det unika med projektmetoden är att den visar de potentiella bidragen från individer och hushåll, samtidigt som den tydligt visar var hushållens begränsade handlingsutrymme kräver strukturella förändringar samt politiska åtgärder och ingripanden från intressenter. På så sätt kopplar EU 1.5° Lifestyles samman analyser av livsstilsperspektiv på hushållsnivå inom de fyra områdena näring, mobilitet, boende och fritid med undersökningar av relevanta politiska, tekniska, ekonomiska och samhällsliga strukturer.

För att integrera 1,5°C livsstilar utvecklar projektet praktiska rekommendationer, som kan integreras i vardagslivet samt i EU och nationell politik. Längs vägen förser projektet intressenter på nationell nivå och EU-nivå med

- En kvantifiering av klimat- och hälsoeffekterna av en förändrad livsstil i EU och i ytterligare tre G20-länder (Indonesien, Sydafrika och Mexiko);
- En översikt över potentialen för och hindren mot förändringar på hushållsnivå, inklusive alternativ för övergång till livsstilar som motsvarar 1,5°C samt tillhörande potentiella risker och möjligheter;
- En bedömning av strukturella hinder och möjligheter för systemomvandlingar som är nödvändiga för livsstilar som motsvarar 1,5°C uppvärmning;
- Bedömningar av scenarier för ekonomiska system och välfärdssystem samt affärsmodeller som är förenliga med livsstilar som är förenliga med 1,5°C uppvärmning.

För att samproducera resultat och involvera målgruppsmedlemmar genomför projektet medborgar- och intressentlaboratorier samt expert-Delphis och utvecklar konkret vägledning för både medborgare och beslutsfattare om övergången till 1,5 °C livsstilar.

EU 1.5 Lifestyles partners	
<p>UNIVERSITAET MUENSTER Schlossplatz 2, Muenster, 48149, Germany</p>	
<p>HOT OR COOL INSTITUTE (HoC) Quartiersweg 4, Berlin, 10829, Germany</p>	
<p>ADELPHI RESEARCH GEMEINNUTZIGE GMBH (adelphi) Alt-Moabit 91, Berlin 10559, Germany</p>	
<p>UNIVERSITEIT LEIDEN (ULEI) Rapenburg 70, Leiden 2311 EZ, Netherlands</p>	
<p>LUNDS UNIVERSITET (ULUND) Paradisgatan 5c, Lund 22100, Sweden</p>	
<p>GreenDependent Institute (GDI) Eva utca 4, Godollo 2100, Hungary</p>	
<p>D-MAT OY (D-mat) Mechelininkatu 3d, Helsinki, 00100, Finland</p>	
<p>UNIVERSIDADE DA CORUNA (UDC) Calle de la Maestranza 9, La Coruna, 15001, Spain</p>	
<p>ZALA BRIVIBA BIEDRIBA (GL) Lapu Iela 17-3, Riga 1002, Latvia</p>	
<p>EUROPEAN RESEARCH SERVICES GMBH (ERS) Hüfferstraße 5, Münster, 48149, Germany</p>	